

Handläggare
Leif Nilsson
Telefon: 0850828700**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2013-09-24 p.

Trafikplats Kristineberg, kontrollprogram under byggtiden

Förslag till beslut

Förelägga Trafikverket, organisationsnummer 202100-6297, att under byggandet av Trafikplats Kristineberg i Stockholm följa ”kontrollprogram miljö under byggtiden Tpl Kristineberg” daterat 130820 med följande förtydligande för buller: Med högst tillfälligt avses att boende riskerar att utsättas för buller över riktvärden under en period av en vecka eller mer.

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikverket har för ombyggnationen av Trafikplats Kristineberg under perioden 2012-2015, tagit fram ett kontrollprogram. Kontrollprogrammet omfattar en rad miljöfrågor som till exempel buller, hantering av massor och kemikalier. Genom kontrollprogrammet säkerställs att projektet efterlever ställda krav och gällande miljölagar, vidare medför programmet en tydlighet för Trafikverket såväl som dess entreprenörer och för miljö- och hälsoskyddsnämnden vilka krav som gäller och hur hanteringen av miljöaspekterna ska ske.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet för den miljöfarliga delen av byggverksamheter enligt miljöbalken, för vattenverksamheter är Länsstyrelsen tillsynsmyndighet.

The map displays the following districts and landmarks:

- Sankt Görans:** Includes areas like Hornsberg, Sankt Görans, and Kristineberg.
- Kristineberg:** A central district, highlighted in pink.
- Stadshagen:** Located to the east of Kristineberg.
- Fredhäll:** Located to the south of Kristineberg.
- Marieberg:** Located to the south of Stadshagen.

Other visible locations include Karlberg, Drottningholm, and Rålambshov. The map also shows various parks, schools, and public facilities.

Bakgrund

Trafikverket genomför under perioden 2012 till 2015 en ombyggnation av Trafikplats Kristineberg som är belägen på Kungsholmen, där Essingeleden på bro passerar över Lindhagensgatan.

Nordvästra Kungsholmen är ett av Stockholms Stads utvecklingsområden som successivt kompletteras med nya bostäder och arbetsplatser. Trafikverket kommer att bygga om trafikanläggningen till en mindre ytkrävande anläggning för att frigöra mark för framtida bebyggelse. Trafikplatsen är en viktig länk mellan Essingeleden och Stockholms gatunät som används av både norr- och södergående trafik. Befintliga av- och påfartsrampor rivs och de nya ramperna blir parallella med

Essingeleden och ansluts till en cirkulationsplats under Essingeleden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet över den miljöfarliga verksamhet som är kopplad till projektet. Inom övriga stora infrastrukturprojekt inom staden har Trafikverket tagit fram kontrollprogram som Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Stockholm har förelagt Trafikverket att följa. Det har skett för till exempel projekt Citybanan, Norra Länken m.fl.

Förvaltningen har god erfarenhet av Trafikverket som verksamhetsutövare och dess kontrollprogram. Trafikverket har i samråd med Stockholms miljöförvaltning upprättat ett kontrollprogram för miljöfrågorna under byggskedet för trafikplats Kristineberg.

En skillnad för Trafikplats Kristineberg, jämfört med andra projekt som har fått förelagda kontrollprogram, är att projektets omfattning, påverkan på omgivningen och risk för störningar för närboende är mindre. I dagsläget finns cirka 24 lägenheter i närheten, höst/vinter 2013 sker inflyttning i ytterligare 90 lägenheter på Lindhagens allé.

På grund av ny kunskap, förändrad lagstiftning eller nya beslut från tillsynsmyndigheterna kan delar av kontrollprogrammet komma att förändras under projektets gång. Förändringar av kontrollprogrammet kan initieras av Trafikverket eller av tillsynsmyndigheten. Kontrollprogrammet upphör att gälla när arbetena är avslutade vilket innebär att arbets- och etableringsområden är återställda och trafikplatsen är öppnad för trafik.

Detta tjänsteutlåtande behandlar övergripande kontrollprogrammet för Trafikplats Kristineberg. För fullständig information hänvisas till kontrollprogrammet i sin helhet som är bilagt detta tjänsteutlåtande.

Kontrollprogrammets innehåll

Kontrollprogrammet är en generell beskrivning av miljöaspekternas hantering under projektet och syftar till att kontrollera att ställda miljökrav efterföljs. Kontrollprogrammet utgår från Norra Länkens kontrollprogram men har anpassats för projektet Trafikplats Kristineberg. För enskilda entreprenader upprättas ”miljökrav för entreprenadens genomförande” (MEG)

som på detaljnivå styr miljöarbetet med utgångspunkt från varje enskild entreprenad.

Ordinarie arbetstid för projektet är helgfria måndagar – fredagar 07.00-22.00. Arbeten kan behöva utföras under andra tider. Arbeten utanför ordinarie arbetstid hanteras genom att Trafikverket samråder med tillsynsmyndigheten innan arbete påbörjas. Samma förfarande gäller vid övriga stora projekt inom staden.

Buller

Med buller menas det luftburna buller som alstras av byggverksamheten. Trafikverket ska enligt kontrollprogrammet följa "Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser" NFS 2004:15.

Område	Helgfri måndag-fredag		Lördag, söndag och helgdag		Samtliga dagar	
	Dag	Kväll	Dag	Kväll	Natt	
	07-19	19-22	07-19	19-22	22-07	
	L_{Aeq}	L_{Aeq}	L_{Aeq}	L_{Aeq}	L_{Aeq}	L_{AFmax}
Bostäder för permanent boende och fritidshus						
<i>Utomhus (vid fasad)</i>	60 dBA	50 dBA	50 dBA	45 dBA	45 dBA	70 dBA
<i>Inomhus (bostadsrum)</i>	40 dBA	30 dBA	30 dBA	30 dBA	30 dBA	40 dBA
Vårdlokaler						
<i>Utomhus (vid fasad)</i>	60 dBA	50 dBA	50 dBA	45 dBA	45 dBA	-
<i>Inomhus</i>	45 dBA	35 dBA	35 dBA	30 dBA	30 dBA	45 dBA
Undervisningslokaler						
<i>Utomhus (vid fasad)</i>	60 dBA	-	-	-	-	-
<i>Inomhus</i>	40 dBA	-	-	-	-	-
Arbetslokaler för tyst verksamhet¹⁾						
<i>Utomhus (vid fasad)</i>	70 dBA	-	-	-	-	-
<i>Inomhus</i>	45 dBA	-	-	-	-	-

Källa: Naturvårdsverkets författningssamling NFS 2004:15
"Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser"

Eftersom det inte alltid är möjligt att med tekniska eller ekonomiskt rimliga åtgärder innehålla riktvärden vid fasad i

tätbebyggelse är målsättningen i andra hand att innehålla riktvärden för buller inomhus.

I kontrollprogrammet anges olika åtgärder som ska vidtas vid överskridande av angivna riktvärden. Dessa åtgärder innebär att Trafikverket i första hand ska dämpa bullret vid källan. Erbjudande om evakueringsbostad ges boende om riktvärden överskrids mer än högst tillfälligt. Åtgärden betraktas som en sista åtgärdsalternativ om andra åtgärder enligt kontrollprogrammets handlingsplan inte har gett avsedd verkan. Miljöförvaltningen förtydligar att med högst tillfälligt avses att boende riskerar att utsättas för buller över riktvärden under en period av en vecka eller mer, vilket är i likhet med tillämpningen av övriga kontrollprogram för infrastruktur i staden.

Trafik inom arbetsområdet bedöms som byggbuller, för trafik utanför området tillämpas riktvärden för trafikbuller. Gällande buller från fläktar, kompressorer etc. i kontinuerlig drift ska Naturvårdsverkets allmänna råd om externt industribuller vid nyetablering följas, RR 1978:5.

Stomljud

Stomljud uppkommer framförallt vid borrar i berg och leds via berget vidare in i byggnader. För aktuellt projekt bedöms inte stomljud uppkomma i någon större omfattning. För arbeten som genererar stomljud gäller riktvärden i nedanstående tabell.

	Helgfri mån – fre		lör, sön och helgdag		Samtliga dagar	
	Dag 07-19 Laeq	Kväll 19-22 Laeq	Dag 07-19 Laeq	Kväll 19-22 Laeq	Natt 22-07 Laeq Lamax	
Bostäder för permanent boende och fritidshus	45	35	35	30	30	45
Vårdlokaler	45	35	35	30	30	45
Undervisningslokaler	40	-	-	-	-	-
Arbetslokaler för tyst verksamhet (tex kontor)	45	-	-	-	-	-

*Källa: Naturvårdsverkets författningssamling NFS 2004:15
"Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser"*

Vibrationer

När det gäller komfortstörningar i byggnader orsakade av vibrationer från byggverksamheten får dessa inte överstiga 1 mm/sek mätt enligt svensk standard SS4604861. Sannolikheten för överskridanden av komfortvärden bedöms dock som liten då riktvärden för buller och stomljud är dimensionerande vid byggplatser.

Analys för skaderisk på byggnader upprättas med utgångspunkt i svensk standard SS 460 48 66 ”vibrationer och stöt- Riktvärden för sprängningsinducerande vibrationer i byggnader”.

Vattenpåverkan

Allt arbete ska bedrivas så att påverkan på yt- och grundvatten begränsas. Projektet beräknas hantera endast mindre mängder länshållningsvatten som leds via sedimentation och oljeavskiljning till Stockholm Vattens ledningsnät. Flödesproportionella prover kommer att tas en gång i veckan när det är möjligt, det kan dock under vissa tider förekomma att det är för lite vatten för att det ska vara möjligt att genomföra.

Sediment från reningsanläggningar kommer att provtas och hanteras på ett av tillsynsmyndigheten godkänt sätt.

Hantering av massor

Vid hantering av förorenade massor finns risk för urlakning och spridning av föroreningar. Förorenade massor hanteras så att risken för spridning minimeras, hanteringen ska ske enligt gällande lagstiftning och Naturvårdsverkets riktlinjer. Rena massor återanvänds om möjligt inom projektet. Trafikverket har ansvar för att upplysa tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken om förorenad mark påträffas liksom att anmäla om avhjälpningsåtgärd.

Luftföroreningar

Utsläpp till luft från projektet kommer främst från transporter och maskiner men kan även uppkomma genom till exempel damning från arbeten och arbetsområde. Förebyggande åtgärder för att minimera damning är till exempel att vid behov begjuta arbetsytor med vatten.

Trafikverket ställer emissionskrav på lastbilar och arbetsmaskiner, dessa klassas enligt regler för miljözon och euro-klasser. Transporter på lokalgator ska undvikas och ledas ut på huvudvägnätet.

Kemikaliehantering

Olika kemiska produkter används under byggskedet. Hanteringen av dessa ska ske i enlighet med Trafikverkets rutin för kemikaliehantering. Det innebär bland annat att produkter inte får användas innan Trafikverket har klassificerat dem enligt bedömningsgrunder i BASTA, som är ett verktyg för hållbart byggande och syftar till att fasa ut ämnen med farliga kemiska egenskaper från bygg- och anläggningsprodukter.

Dokumentation av kemikalieanvändningen ska även finnas genom kemikalieförteckning, säkerhetsdatablad och vid avslutad användning redovisning av den totala använda mängden kemikalier.

Lagring av kemikalier ska ske på så sätt att risk för utsläpp till mark och vatten minimeras och anvisningar från tillsynsmyndigheten uppfylls.

Avfall

Möjligheten till återanvändning/återvinning av material ska beaktas och uppkomsten av avfall ska minimeras. All hantering av avfall ska ske i enlighet med avfallsförordningen (SFS 2001:1063). Avfall källsorteras där det är möjligt i minst följande fraktioner:

- farligt avfall
- metaller
- brännbart
- icke brännbart

Information och klagomålshantering

Trafikverket samordnar information till myndigheter, tredje man och verksamheter. Information till närboende som berörs av arbetena sker löpande. Vid störande arbeten utgår information till berörda parter minst en vecka före start.

Klagomål kommer att kunna rapporteras in till Trafikverkets kundtjänst samt till byggledning. Trafikverket har organisation för att kunna ta emot klagomål dygnet runt. Vid klagomål tas en direktkontakt med den klagande och en bedömning sker om eventuell vidare åtgärder eller mätningar.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen avser bedriva tillsyn av projektet cirka en gång per kvartal där aktuella frågor diskuteras och kontroller samt åtgärder följs upp. Frekvensen kan komma förändras efter behov.

Trafikverket sammanställer halvårsvis en miljörapport som redovisar arbetsläget och miljöhändelser enligt kontrollprogrammet, rapporten delges tillsynsmyndigheten och entreprenörens månadsrapport delges tillsynsmyndigheten månadsvis.

Miljöförvaltningen anser att aktuellt kontrollprogram är väl avvägt och tar till vara erfarenheter från andra projekt. Förvaltningen godtar föreslaget kontrollprogram med tillägget att med högst tillfälligt avses att boende riskerar att utsättas för buller över riktvärden under en period av en vecka eller mer.

Förvaltningen föreslår miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägga Trafikverket att följa det upprättade kontrollprogrammet.

Slut

Bilagor

1. Kontrollprogram (miljö) under byggtiden Tpl Kristineberg.